

Eesti külakogukondade pöördumine Eesti riigijuhtide ja avalikkuse poole.

Koostatud Eesti külade XI Maapäeval

9. augustil 2015

Täna sel päeval seisab meie rahvas, keel ja kultuur silmitsi muutustega, mille mahu ja iseloomu osas pole meil võtta võrreldavat kogemust. Paratamatult mõjutab meie heaolu ja tulevikuväljavaateid tänu üleilmastumisele ka see, mis toimub teistes maailma otstes. Me oleme silmitsi ebaturvalise majandusolukorraga, rahvasterännu mõõtmeid omandava migratsiooniga ja samaaegselt oma rahva väljarändamisega. Eesti ühiskond ja riik on selgesti tasakaalust väljas ja seda määral, mis on muutumas julgeolekuohuks meile endile ja meie laste tulevikule.

Suurim julgeolekuoht ei tule piiri tagant – see tuleb meie endi inimeste seest. Eesti riigi võimukandjate tegude ja tegematajätmistest mustri tulemusteks on kasvav õpitud abitus, käegalöömissmeeleolud ja heitumine – ka meie, maainimeste, hulgas. Olukorda ei tee paremaks ka tervete piirkondade ääremaastumine, heatasemelise hariduse kättesaadavuse vähenemine ja maaelu selgelt kallim hind samaväärse elutaseme saavutamiseks, võrreldes linnadega. Ebaõiglus- ja abitustunne ei tõsta inimeste valmisolekut kaitsta oma õigusi, kodu ega lõpuks ka riiki.

Selge vajadus midagi mõistlikku ette võtta on jõudnud ka ühiskonna võimulatu tasandile - sellest annab märku Riigireformi kavandamine. Kodukandiliikumist ja kohalikku elu käigus hoidev rahvas üle Eesti on valmis riigile selle juures appi tulema nii kaasa mõtlemise kui tegutsemisega, kuivõrd leppimine riigiteenuseid tarbiva kliendi asendiga oma riigi suhtes pole ei väärikas ega mõistlik mõte.

Mõistlikud mõtted, milleni me Maapäeval ühiselt oleme jõudnud, on järgmised:

Seadusandlus peab looma erisused, mis arvestavad tööhõive ja ettevõtluse arendamisel piirkondliku eripäraga nii toetus- kui maksupoliitika rakendamisel. Kõikide piirkondade ühe mõõduga kohtlemine kallutab arengu tihedama asustusega linnade kasuks ning võimendab maapiirkondade ääremaastumist.

Tuleb väärtustada elustiili- ja väikeettevõtluse põhiseisvat elulaadi ning aidata kaasa selle põhjal loodavate ühistute, sh ka energiaühistute tekkele ja toimimisele maapiirkondades.

Kohalike omavalitsuste iseseisvat tulubaasi tuleb suurendada moel, mis arvestab sellega, et Tallinna ja maapiirkondade vahel on selge erinevus. Aeg on küps teha valmis pealinnaseadus, mis vabastaks teised kohalikud omavalitsused ebavõrdsest konkurentsist.

Riigireformi läbiviimisel ei tohi enam vähendada professionaalsete korrakaitsete ja päästjate arvu ning kättesaadavust maapiirkondades. Samal ajal tuleb tagada vabatahtlike korraldajate enda õiguskaitse ja varustuse olemasolu.

Hea hariduse kättesaadavus ei tohi maapiirkondades enam väheneda. Tuleb välja arendada hajaasustusega piirkondadele sobivad koolimudelid nii alus-, põhi- kui huvihariduse

omavahelise sidumise kaudu ning leida neile sobivad ülalpidamislahendused riigi koostöös kohalike kogukondadega.

Meie ise saame aidata oma külasid ja riiki tervikuna, järgmiselt:

Jagame vastutust isikliku ja kogukondliku turvalisuse arendamisel külades, näiteks naabrivalve, abipolitsei ja Kaitseliidu tegevuses osalemise kaudu.

Eelistame järjekindlalt kohalikke tooteid ja teenuseid ning tutvustame neid ka teistele.

Väärtustame õppimist kui elulaadi oma külades, olles avatud ja propageerides riigi poolt loodud õppimisvõimalusi. Anname edasi oma teadmisi ja oskusi kohapeal külades läbi kogemuseõppe.

Oleme ise sildajateks linna- ja maakogukondade vahel, olles rohkem avatud koostööle linnaasumitega läbi ühiste ettevõtmiste.

Eesti Külaliikumine Kodukant on jätkuvalt valmis olema riigile strateegiline partner Eesti elujõulisuse tugevdamisel. Me oleme valmis arenema, et olla tõhusad vastavalt Eesti ühiskonna ees seisvatele tõsiasjadele, olgu selleks näiteks haldusterritoriaalsest reformist tulenevatest muudatustest või sisserännuteemast kantud hirmude vähendamine inimestes. Tugev identiteet ja kogukonnatunne võimaldab olla julge ja avatud.

Külaliikumine on jätkuvalt elujõuline ja omab kasvuvõimet, olles suurim rahvaalgatuslik kodanikuliikumine Eesti kultuurilise iseolemise kestmisel.

Meil tuleb oma tulevikku külades ise kujundada, sest tegemist vajavad asjad tuleb ära teha nii kui nii. Meie teod on need, mis kujundavad tuleviku – nii külades kui riigis tervikuna.

Meie sõnadel on sisu ja tegudel on kaal.

Külad on kõnelenud. Käes on tegude aeg.

Eesti Külaliikumise Kodukant nimel:

Juhatuse esimees

Krista Habakukk

krista@kodukant.ee

mob. 55533990